ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 24.08.2002 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

493

NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky
z 3. júla 2002
o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí

Vláda Slovenskej republiky podľa § 16 ods. 1 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení zákona č. 158/2001 Z. z. (ďalej len „zákon") a podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky, nariaďuje:

§ 1
Predmet úpravy

(1) Toto nariadenie upravuje minimálne požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí.

(2) Týmto nariadením sa transponuje do právneho poriadku Slovenskej republiky príslušná smernica Európskych spoločenstiev uvedená v prílohe č. 1.

(3) Toto nariadenie sa nevzťahuje na

a) priestory zdravotníckych zariadení určené na poskytovanie zdravotnej starostlivosti,

b) používanie zariadení na spaľovanie plynných palív v súlade s osobitnými predpismi,[1])

c) výrobu, manipuláciu, použitie, skladovanie a dopravu výbušnín a chemicky nestálych látok,[2])

d) banskú činnosť a dobývanie ložísk nevyhradených nerastov,[3])

e) používanie dopravných prostriedkov v cestnej doprave, doprave na dráhach, vnútrozemskej plavbe, námornej plavbe a leteckej doprave[4]) okrem dopravných prostriedkov určených na používanie vo výbušnom prostredí.

§ 2
Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto nariadenia sa rozumie

a) výbušným prostredím prostredie, v ktorom možno predpokladať výbušnú atmosféru,[5])

b) horľavou látkou látka vo forme plynu, pary, hmly alebo prachu, ktorá v zmesi so vzduchom môže vytvoriť výbušnú atmosféru, ak analýza jej vlastností nepreukáže opak,

c) výbuchom prudká oxidačná alebo rozkladná reakcia vyvolávajúca zvýšenie teploty, tlaku alebo oboch súčasne,

d) bežnou prevádzkou stav, v ktorom zariadenie pracuje v rozsahu konštrukčných parametrov.

§ 3
Prevencia a ochrana pred výbuchom

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť vykonávanie všeobecných zásad prevencie a ochrany pred výbuchom podľa § 8 zákona technickými a organizačnými opatreniami primeranými povahe práce.

(2) Vykonaním všeobecných zásad prevencie a ochrany pred výbuchom sa musí zabrániť vytvoreniu výbušnej atmosféry, alebo ak to povaha práce neumožňuje, zabrániť iniciácii výbušnej atmosféry a zmierniť účinky výbuchu tak, aby sa zaistila bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.

(3) V súlade so všeobecnými zásadami prevencie a ochrany pred výbuchom podľa odseku 2 je zamestnávateľ povinný prijímať potrebné preventívne a ochranné opatrenia, ktoré navzájom kombinuje. V prípade potreby ich dopĺňa inými opatreniami, ktorými zabráni šíreniu výbuchu.

(4) Zamestnávateľ je povinný prehodnocovať prijaté preventívne a ochranné opatrenia pred výbuchom podľa odsekov 2 a 3 pravidelne v intervaloch ním určených a bezodkladne pri každej zmene významnej z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 4
Posudzovanie rizika výbuchu

(1) Zamestnávateľ posudzuje riziko výbuchu vyplývajúce z výbušnej atmosféry so zreteľom najmä na

a) pravdepodobnosť výskytu výbušnej atmosféry a jej trvanie,

b) pravdepodobnosť výskytu zdrojov iniciácie vrátane možných výbojov statickej elektriny a na pravdepodobnosť, že sú aktívne a účinné,

c) používané pracovné prostriedky vrátane inštalácie, látky, technologické procesy, pracovné postupy a ich možné vzájomné pôsobenie,

d) rozsah predpokladaných účinkov výbuchu.

(2) Riziko výbuchu sa posudzuje komplexne so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce.

(3) Pri posudzovaní rizika výbuchu sa zohľadňujú aj priestory, ktoré sú alebo môžu byť otvormi prepojené s priestormi, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušná atmosféra.

§ 5
Všeobecné povinnosti

(1) Zamestnávateľ po vykonaní opatrení podľa § 3 a posúdení rizika výbuchu podľa § 4

a) klasifikuje priestory s výbušným prostredím podľa prílohy č. 2,

b) zabezpečí v priestoroch klasifikovaných podľa písmena a) plnenie požiadaviek podľa prílohy č. 3,

c) označí miesta vstupu do priestorov s nebezpečenstvom výbuchu výstražnou značkou podľa prílohy č. 4,

d) zabezpečí vypracovanie písomného dokumentu o ochrane pred výbuchom a aktualizuje ho podľa § 7.

(2) Zamestnávateľ prijme osobitné opatrenia podľa prílohy č. 5, ktorými v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu zabezpečí, aby

a) v takých pracovných podmienkach nebola ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnancov a iných osôb,

b) počas prítomnosti zamestnancov a iných osôb sa vhodnými technickými prostriedkami monitorovala výbušná atmosféra v súlade s posúdením rizika výbuchu.

§ 6
Koordinácia

Zamestnávateľ zodpovedný za pracovisko, na ktorom vykonávajú práce zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie, koordinuje zabezpečenie všetkých opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci najmä ustanovených v písomnom dokumente o ochrane pred výbuchom.

§ 7
Písomný dokument o ochrane pred výbuchom

(1) V písomnom dokumente o ochrane pred výbuchom sa musia zohľadniť výsledky posudzovania rizika výbuchu podľa § 4 a preukazuje sa ním najmä

a) vykonanie identifikácie nebezpečenstiev, ohrození a posudzovanie rizika výbuchu,

b) prijatie preventívnych a ochranných opatrení,

c) klasifikácia priestorov s výbušným prostredím podľa § 5 ods. 1 písm. a),

d) určenie priestorov a zariadení, pri ktorých sa budú uplatňovať požiadavky podľa prílohy č. 3,

e) navrhnutie, uvedenie do prevádzky, používanie a udržiavanie pracovísk, pracovných prostriedkov vrátane inštalácie a výstražných zariadení v súlade s osobitnými predpismi,[6])

f) koordinácia podľa § 6 a ustanovenie jej cieľov, ako aj opatrení a postupov na jej uskutočňovanie.

(2) Písomný dokument o ochrane pred výbuchom sa vypracuje pred prvým začatím práce a aktualizuje sa vždy, ak sa na pracovisku, pracovných prostriedkoch alebo v organizácii práce uskutočnia významné zmeny, napríklad rozšírenie pracoviska, úprava alebo používanie iných pracovných prostriedkov alebo iné zmeny, ktoré majú vplyv na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(3) Pri vypracúvaní písomného dokumentu o ochrane pred výbuchom sa môžu použiť dokumenty vypracované podľa osobitných predpisov.[7])

§ 8
Prechodné ustanovenia

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracovné prostriedky v priestoroch s výbušným prostredím, ktoré sa používali alebo boli u zamestnávateľa k dispozícii pred 30. júnom 2003, spĺňali od 1. júla 2003 minimálne požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí podľa prílohy č. 3 časti A, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

(2) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracovné prostriedky určené na použitie v priestoroch s výbušným prostredím nadobudnuté od 1. júla 2003 spĺňali požiadavky podľa prílohy č. 3.

(3) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracoviská s výbušným prostredím uvedené do prevádzky pred 30. júnom 2003 spĺňali požiadavky ustanovené týmto nariadením najneskôr do 30. júna 2006.

(4) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracoviská s výbušným prostredím uvedené do prevádzky od 1. júla 2003 spĺňali požiadavky ustanovené týmto nariadením.

(5) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby každá úprava, rozšírenie alebo rekonštrukcia pracoviska s výbušným prostredím vykonaná od 1. júla 2003 bola v súlade s požiadavkami ustanovenými týmto nariadením.

(6) Zamestnávateľ, ktorý bude postupovať podľa odsekov 1 až 5, je povinný zabezpečiť zachovanie stavu podľa právneho predpisu platného pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia až do vykonania opatrení podľa odsekov 1 až 5.

§ 9
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 19/1987 Zb., ktorou sa ustanovujú požiadavky na ochranu pred výbuchmi horľavých plynov a pár.

§ 10
Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 493/2002 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH SMERNÍC

1. Týmto nariadením sa úplne transponuje Smernica 1999/92/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. decembra 1999 o minimálnych požiadavkách na zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov potenciálne ohrozených výbušnou atmosférou (15. samostatná smernica v zmysle článku 16 (1) smernice 89/391/EHS), Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 23, uverejnená 28. januára 2000, strany 57 až 64.

2. Preklad transponovanej smernice je v Centrálnej prekladateľskej jednotke sekcie Inštitút pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 493/2002 Z. z.

KLASIFIKÁCIA PRIESTOROV S VÝBUŠNÝM PROSTREDÍM

1. Klasifikácia priestorov

Zamestnávateľ na základe výsledkov posudzovania rizika výbuchu podľa § 4 klasifikuje priestory s výbušným prostredím na priestory s nebezpečenstvom výbuchu a priestory bez nebezpečenstva výbuchu.

1.1 Priestor s nebezpečenstvom výbuchu je priestor, v ktorom sa výbušná atmosféra môže vyskytnúť v množstve vyžadujúcom opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov.

1.2 Priestor bez nebezpečenstva výbuchu je priestor, v ktorom sa nepredpokladá výskyt výbušnej atmosféry v množstve vyžadujúcom opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov.

2. Klasifikácia priestorov s nebezpečenstvom výbuchu

Priestory s nebezpečenstvom výbuchu sú klasifikované do zón na základe frekvencie výskytu výbušnej atmosféry a jej trvania.

2.1 Priestory s výskytom výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavých látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom sa klasifikujú do týchto zón:

2.1.1 Zóna 0

Priestor, v ktorom výbušná atmosféra zložená zo zmesi horľavých látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom sa vyskytuje nepretržite, dlhý čas alebo často.

2.1.2 Zóna 1

Priestor, v ktorom výskyt výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavých látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom je v bežnej prevádzke pravdepodobný iba príležitostne.

2.1.3 Zóna 2

Priestor, v ktorom výskyt výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavých látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom je nepravdepodobný v bežnej prevádzke a ak sa vyskytne, tak trvá len krátky čas.

2.2 Priestory s výskytom výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavého prachu so vzduchom vo forme oblaku sa klasifikujú do týchto zón:

2.2.1 Zóna 20

Priestor, v ktorom výbušná atmosféra zložená zo zmesi horľavého prachu so vzduchom vo forme oblaku sa vyskytuje nepretržite, dlhý čas alebo často.

2.2.2 Zóna 21

Priestor, v ktorom výskyt výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavého prachu so vzduchom vo forme oblaku je v bežnej prevádzke pravdepodobný iba príležitostne.

2.2.3 Zóna 22

Priestor, v ktorom výskyt výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavého prachu so vzduchom vo forme oblaku je v bežnej prevádzke nepravdepodobný a ak sa vyskytne, tak trvá len krátky čas.

2.3 Vrstva, nános a hromada horľavého prachu sa musia považovať za zdroj výbušnej atmosféry rovnako ako iné zdroje.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 493/2002 Z. z.

A. MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI VO VÝBUŠNOM PROSTREDÍ

1. Všeobecne

1.1 Ustanovenia tejto prílohy sa uplatňujú v priestoroch klasifikovaných podľa prílohy č. 2 bodu 2 ako priestory s nebezpečenstvom výbuchu, ak to vyžadujú vlastnosti pracoviska, pracovného miesta, zariadenia, používaných látok alebo nebezpečenstva vyplývajúceho z práce, vo vzťahu k výbušnej atmosfére.

1.2 Ustanovenia tejto prílohy sa uplatňujú na zariadenie v priestore bez nebezpečenstva výbuchu, ktoré zaisťuje alebo pomáha zaistiť bezpečnú činnosť zariadenia umiestneného v priestore s nebezpečenstvom výbuchu.[1])

2. Organizačné opatrenia

2.1 Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

2.1.1 Zamestnávateľ musí oboznámiť o možnom ohrození, prevencii a o ochrane pred výbuchom tých zamestnancov, ktorí pracujú vo výbušnom prostredí.

2.1.2 Zamestnávateľ musí zamestnancov, ktorí pracujú vo výbušnom prostredí, oboznámiť s dokumentom o ochrane pred výbuchom, s prevádzkovým poriadkom a s obsluhou zariadení a ochranných systémov.

2.1.3 Pred poverením na obsluhu zariadení a ochranných systémov[2]) sa musia overiť teoretické a praktické vedomosti zamestnancov týkajúce sa obsluhy týchto zariadení a ochranných systémov.

2.2 Prevádzkový poriadok, pokyny a povolenie na prácu

2.2.1 Zamestnávateľ musí vydať prevádzkový poriadok a písomné pokyny na prácu v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu, ktoré sa pri práci musia dodržiavať. Prevádzkový poriadok musí obsahovať

a) karty bezpečnostných údajov[3]) alebo inú stručnú charakteristiku používaných látok, ktoré predstavujú riziko výbuchu,

b) charakteristiku miest, ktoré predstavujú riziko výbuchu,

c) pokyny na obsluhu zariadenia, spôsob nastavenia, kontroly a preskúšania ochranných, regulačných, meracích a signalizačných systémov,

d) opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a opatrenia na ochranu pred požiarmi pri uvádzaní zariadenia do prevádzky alebo pri jeho odstavovaní z prevádzky,

e) spôsob vykonávania čistiacich prác,

f) rozsah a intervaly vykonávania kontrol, odborných prehliadok a skúšok,

g) intervaly, rozsah a spôsob zisťovania výskytu horľavej látky vo forme plynu, pary, hmly alebo prachu,

h) opatrenia pri vzniku výbušnej atmosféry alebo nebezpečenstva výbuchu vrátane spôsobu opustenia pracoviska, poskytnutia prvej pomoci a opatrenia na likvidáciu následkov výbuchu,

i) zoznam prác, pri ktorých treba povolenie na prácu,

j) zoznam zamestnancov poverených na vydávanie povolenia na prácu podľa písmena i).

2.2.2 Zamestnávateľ musí zabezpečiť systém vydávania povolení na prácu na vykonávanie prác, ktoré môžu vyvolať nebezpečenstvo výbuchu alebo ktoré môžu spolu s inou prácou vyvolať nebezpečenstvo výbuchu. Povolenie na prácu vydá pred začatím práce zamestnávateľom poverený zamestnanec.

2.2.3 Povolenie na prácu podľa bodu 2.2.2 musí obsahovať

a) meno, priezvisko a funkciu zamestnanca zodpovedného za vykonanie práce,

b) meno, priezvisko a funkciu zamestnanca zodpovedného za dozor nad vykonaním práce,

c) označenie pracoviska, zoznam členov pracovnej skupiny, ktorá bude vykonávať prácu, druh práce a dobu platnosti povolenia na prácu,

d) spôsob dozoru a zabezpečenia zamestnancov a pracoviska ochrannými a záchrannými opatreniami počas vykonávania prác a po ich skončení,

e) upozornenie na možné ohrozenie,

f) preventívne a ochranné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a opatrenia na ochranu pred požiarmi.

2.2.4 Zamestnanci uvedení v povolení na prácu musia byť preukázateľne oboznámení s obsahom povolenia na prácu a s výstražnými signálmi oznamujúcimi možné ohrozenie výbuchom.

3. Ochranné opatrenia

3.1 Únik alebo uvoľnenie horľavého plynu, pary, hmly alebo horľavého prachu, ktorý môže spôsobiť výbuch, musí sa vhodným spôsobom usmerniť, odviesť do bezpečného priestoru, v ktorom neohrozí bezpečnosť a zdravie zamestnancov, a ak to nie je možné, bezpečne uzatvoriť alebo zabezpečiť iným vhodným spôsobom.

3.2 Ak výbušná atmosféra obsahuje viac druhov horľavého plynu, pary, hmly alebo prachu, ochranné opatrenia musia zodpovedať najväčšiemu možnému riziku.

3.3 Prevencia iniciácie výbušnej atmosféry podľa § 3 ods. 2 musí zohľadniť prítomnosť možných zdrojov iniciácie výbušnej atmosféry vrátane elektrostatických výbojov, ak zamestnanci alebo pracovné prostredie sú zdrojmi alebo nosičmi elektrostatického náboja.

3.3.1 Zamestnávateľ poskytuje zamestnancom podľa osobitného predpisu ochranný odev a obuv, ktorých materiály nespôsobujú elektrostatické výboje schopné iniciovať výbušnú atmosféru.

3.4 Prevádzka, zariadenie, ochranný systém a inštalácia sa môžu uviesť prevádzky, ak dokument o ochrane pred výbuchom preukáže, že ich používanie vo výbušnej atmosfére bude bezpečné.

Táto požiadavka sa vzťahuje aj na pracovné prostriedky[4]) a súvisiace inštalácie, napríklad potrubné rozvody, pásové dopravníky, vzduchotechnické rozvody, ktoré nie sú zariadeniami alebo

ochrannými systémami podľa osobitného predpisu,[2]) ale ich zabudovanie a použitie na pracovisku môže iniciovať výbušnú atmosféru.

3.4.1 Zamestnávateľ vykoná vhodné opatrenia, aby zabránil vzájomnej zámene inštalácií.

3.5 Pracovisko, pracovné prostriedky a inštalácie prístupné zamestnancom sa musia projektovať, konštruovať, umiestňovať, montovať, udržiavať a používať tak, aby sa vylúčilo alebo obmedzilo nebezpečenstvo výbuchu. V prípade vzniku výbuchu sa musí obmedziť jeho šírenie na pracovisku alebo v pracovných prostriedkoch a musia sa prijať vhodné opatrenia na znižovanie rizika vyplývajúceho z fyzikálnych účinkov výbuchu.

3.6 Zamestnanci musia byť upozornení svetelným signálom, akustickým signálom, prípadne ich kombináciou, aby opustili pracovisko skôr, ako budú ohrození výbuchom.

3.7 Zamestnanci musia mať možnosť urýchlene a bezpečne opustiť priestor ohrozený výbuchom únikovými cestami tak, ako to uvádza dokument o ochrane pred výbuchom. Únikové cesty sa musia na tieto účely trvalo udržiavať.

3.8 Pred uvedením pracoviska do prevádzky[5]) sa musí overiť aj zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci z hľadiska výbuchu.

3.9 Ak posudzovanie rizika výbuchu podľa § 4 preukáže, že

a) zvýši sa riziko výbuchu v dôsledku výpadku energie, musí sa bezpečnosť a funkčnosť zariadení a ochranných systémov, ak je to potrebné, zabezpečiť núdzovým zdrojom energie nezávislým od hlavného zdroja energie,

b) vypnutím zariadení a ochranných systémov začlenených do automatického procesu pri ich odchýlení od bežných prevádzkových podmienok sa nezníži stupeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, majú sa, ak je to potrebné, vypnúť ručným ovládaním. Ručné vypnutie môže vykonať len zamestnanec určený zamestnávateľom.

c) je potrebné nahromadenú energiu pri núdzovom vypnutí čo najrýchlejšie a najbezpečnejšie rozptýliť alebo izolovať, musí sa tak vykonať, aby nebola zdrojom ohrozenia.

B. POŽIADAVKY NA VÝBER ZARIADENÍ A OCHRANNÝCH SYSTÉMOV

1. Zariadenie a ochranné systémy pre všetky priestory s výbušným prostredím sa musia vyberať na základe kategórií podľa osobitného predpisu,[2]) ak v písomnom dokumente o ochrane pred výbuchom, ktorý zohľadňuje posúdenie rizika výbuchu, nie je uvedené inak.

2. V zónach klasifikovaných podľa prílohy č. 2 sa musia použiť kategórie zariadení tak, aby vyhovovali pre plyny, pary, hmly alebo prachy takto:

a) v zóne 0 alebo zóne 20 zariadenie kategórie 1,

b) v zóne 1 alebo zóne 21 zriadenie kategórie 1 alebo 2,

c) v zóne 2 alebo zóne 22 zariadenie kategórie 1, 2 alebo 3.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 493/2002 Z. z.

VÝSTRAŽNÁ ZNAČKA NA OZNAČENIE PRIESTOROV S NEBEZPEČENSTVOM VÝBUCHU

Hlavné znaky:

- trojuholníkový tvar,

- čierne písmená na žltom pozadí s čiernym okrajom, pričom žltá farba musí zaberať najmenej 50 % plochy značky.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 493/2002 Z. z.

OSOBITNÉ OPATRENIA PRE PRIESTORY S NEBEZPEČENSTVOM VÝBUCHU

Osobitnými opatreniami sú napríklad

1. Pri práci sa nesmú používať látky, pracovné prostriedky, ktoré by mohli iniciovať výbušnú atmosféru.

2. Povrchová teplota pracovných prostriedkov vrátane inštalácií a ochranných systémov[1]) nesmie prekročiť prípustnú teplotu v závislosti od minimálnej teploty vznietenia prítomnej horľavej látky.

3. Ak nebezpečenstvo výbuchu nie je odstránené, treba

a) zastaviť prácu a nariadiť zamestnancom opustiť priestor pri zvýšení koncentrácie horľavých látok nad 25 % dolnej medze výbušnosti,

b) zakázať vstup do priestoru, v ktorom koncentrácia horľavých látok vo forme plynu, pary, hmly alebo oblaku prachu v zmesi so vzduchom presahuje 50 % dolnej medze výbušnosti.

4. Zabezpečiť dozor zodpovedným zamestnancom pri práci vykonávanej na základe povolenia na prácu, ktorý je oboznámený so správnym a bezpečným spôsobom vykonávania práce a pri vzniku ohrozenia je spôsobilý vykonávať určené opatrenia. Kontroluje používanie správneho a bezpečného spôsobu vykonávania práce.

5. Zamestnancovi povoliť

a) vstup do zariadení a priestorov s nebezpečenstvom výbuchu až po určení obsahu kyslíka,

b) prácu v zariadení a v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu, pri ktorých sa používajú pracovné prostriedky, ktoré môžu iniciovať výbušnú atmosféru, až po zistení látok tvoriacich výbušnú atmosféru a monitorovať vlastnosti prostredia po celý čas trvania prác.

6. Tepelná energia, ktorá vzniká pri práci, sa musí vhodne odvádzať, aby neiniciovala výbušnú atmosféru.

7. Pred vstupom zamestnanca do zariadenia alebo priestoru s nebezpečenstvom výbuchu, v ktorom koncentrácia horľavých látok prekračuje najvyššie prípustné hodnoty ustanovené osobitným predpisom,[2]) ho zamestnávateľ o tom prekročení musí oboznámiť, vybaviť ho najmä vhodnou ochranou dýchacích ciest, záchrannými prostriedkami, napríklad záchranným pásom so závesom v tyle a lanom, ktoré musí byť upevnené na bezpečnom mieste. Zamestnanca musí počas pobytu v tomto priestore zabezpečovať ďalší zamestnanec.

8. Pracovisko vybaviť vhodnou zabezpečovacou, záchrannou a oživovacou technikou, požiarnotechnickými zariadeniami,[3]) vecnými prostriedkami[4]) a prostriedkami prvej pomoci.

9. Zamestnávateľ zabezpečí výcvik zamestnanca pred jeho zaradením na prácu

a) v používaní izolačných dýchacích prístrojov, ak ich pri práci má používať,

b) na vykonávanie činností pri havarijných situáciách v rámci obsluhy zariadení a na vykonávanie opatrení na zníženie nepriaznivých účinkov výbuchu.

Rozsah a spôsob výcviku, ktorý sa opakuje najmenej raz za rok, určí zamestnávateľ.

10. Ak v priestore s nebezpečenstvom výbuchu nie je zabezpečený obsah kyslíka najmenej 19 %, zamestnanec musí používať izolačný dýchací prístroj.

11. Priestor, v ktorom sa nachádza horľavý plyn, para, hmla alebo horľavý prach, ktorý môže spôsobiť výbuch, sa nesmie vetrať kyslíkom.

1) Napríklad nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 393/1999 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na spotrebiče plynných palív v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 148/2002 Z. z., vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 84/1997 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické podmienky a požiadavky požiarnej bezpečnosti pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov.

2) Napríklad zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení zákona č. 128/2002 Z. z., zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 77/1996 Z. z. o uskladňovaní výbušnín, vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 78/1996 Z. z. o preprave a prenášaní výbušnín v priestoroch organizácie, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 45/2002 Z. z. o ochrane zdravia pri práci s chemickými faktormi.

3) Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 117/2002 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri banskej činnosti a dobývaní ložísk nevyhradených nerastov.

4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, vyhláška ministra zahraničných vecí Československej socialistickej republiky č. 64/1987 Zb. o Európskej dohode o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí – ADR, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, vyhláška ministra zahraničných vecí Československej socialistickej republiky č. 8/1985 Zb. o Dohovore o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) v znení neskorších predpisov, zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z., zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 435/2000 Z. z. o námornej plavbe.

5) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 117/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody zariadení a ochranných systémov určených na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2002 Z. z.

6) Napríklad zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 436/2001 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 117/2001 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2002 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 201/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

7) Napríklad zákon č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 45/2002 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.

1) § 2 písm. a) bod 2 a § 2 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 117/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody zariadení a ochranných systémov určených na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2002 Z. z.

2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 117/2001 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2002 Z. z.

3) Zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení zákona č. 128/2002 Z. z.

4) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

5) § 76 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 117/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody zariadení ochranných systémov určených na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2002 Z. z.

2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 45/2002 Z. z. o ochrane zdravia pri práci s chemickými faktormi.

3) § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi.

4) § 4 ods. 4 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 169/2002 Z. z. o hasičských jednotkách.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.